Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►**B**

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 358/2003

z 27. februára 2003

o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva

(Text s významom pre EHP)

(UL L 53, 28.2.2003, str. 8)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►**M1**	Nariadenie Komisie (ES) č. 886/2004 z 4. marec 2004	L 168	14	1.5.2004

▼B

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 358/2003

z 27. februára 2003

o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 1534/91 z 31. mája 1991 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva ([1]), a najmä na jeho článok 1 ods. 1 písm. a), b), c) a e),

uverejniac návrh tohto nariadenia ([2]),

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenia,

keďže:

(1) Nariadenie (EHS) č. 1534/91 splnomocňuje Komisiu uplatniť článok 81 ods. 3 zmluvy reguláciou niektorých kategórií dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva, ktorých predmetom je spolupráca týkajúca sa:

— stanovenia sadzieb poistného bežného rizika na základe kolektívne zisťovaných štatistických údajov alebo počtu nárokov na poistné plnenie,

— stanovenia štandardných všeobecných poistných podmienok,

— spoločného krytia niektorých druhov rizík,

— poistného plnenia,

— skúšania a schvaľovania zabezpečovacích zariadení,

— registrov zvýšených rizík a informácií o nich.

(2) Podľa nariadenia Rady (EHS) č. 1534/91 prijala Komisia nariadenie (EHS) č. 3932/92 z 21. decembra 1992 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov v sektore poisťovníctva ([3]). Platnosť nariadenia (EHS) č. 3932/92, zmeneného a doplneného Aktom o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska, sa skončí 31. marca 2003.

(3) Nariadenie (EHS) č. 3932/92 neudeľuje výnimku na dohody týkajúce sa poistného plnenia a registre zvýšených rizík a informácie o nich. Komisia uvážila, že niet dostatočných skúseností s vybavovaním jednotlivých prípadov, aby bolo možné využiť splnomocnenie delegované nariadením Rady (EHS) č. 1534/91 v uvedených oblastiach. Táto situácia sa nezmenila.

(4) Dňa 12. mája 1999 prijala Komisia správu ([4]) pre Radu a Európsky parlament o výkone nariadenia (EHS) č. 3932/92. Dňa 15. decembra 1999 prijal Hospodársky a sociálny výbor stanovisko k správe Komisie ([5]). Dňa 19. mája 2000 prijal Parla-

([1]) Ú. v. ES L 143, 7.6.1991, s. 1.
([2]) Ú. v. ES C 163, 9.7.2002, s. 7.
([3]) Ú. v. ES L 398, 31.12.1992, s. 7.
([4]) KOM(1999) 192 záver.
([5]) CES 1139/99.

▼B

ment rezolúciu k správe Komisie ([1]). Dňa 28. júna 2000 Komisia uskutočnila konzultačnú poradu o nariadení so zainteresovanými stranami vrátane zástupcov sektora poisťovníctva a národných orgánov na ochranu hospodárskej súťaže. Dňa 9. júla 2002 uverejnila Komisia v úradnom vestníku návrh tohto nariadenia s výzvou zainteresovaným stranám, aby svoje pripomienky predložili najneskôr do 30. septembra 2002.

(5) Nové nariadenie by malo zabezpečiť účinnú ochranu súťaže a podnikom primeranú právnu istotu. Pri sledovaní týchto cieľov by sa mala zohľadniť potreba čo najväčšieho zjednodušenia úradného dohľadu. Prihliadnuť sa musí aj na skúsenosti, ktoré Komisia v tejto oblasti získala od roku 1992, a na výsledky konzultácií k správe z roku 1999 a konzultácií, ktoré viedli k prijatiu tohto nariadenia.

(6) Nariadenie (EHS) č. 1534/91 požaduje, aby vynímajúce nariadenie Komisie definovalo kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov, na ktoré sa vzťahuje, špecifikovalo obmedzenia alebo ustanovenia, ktoré dohody, rozhodnutia alebo zosúladené postupy môžu alebo nesmú obsahovať, a ustanovenia, ktoré v dohodách, rozhodnutiach alebo zosúladených postupoch musia byť obsiahnuté, alebo iné podmienky, ktoré musia byť splnené.

(7) Je vhodné upustiť od vymenúvania vyňatých ustanovení a namiesto toho klásť väčší dôraz na definovanie kategórií dohôd, ktoré sú vyňaté do určitého stupňa trhovej sily, a špecifikovanie obmedzení alebo ustanovení, ktoré v takých dohodách vôbec nesmú byť. Toto je v súlade s ekonomickým prístupom, ktorý posudzuje vplyv dohôd na relevantný trh. Treba však uznať, že niektoré druhy spolupráce v sektore poisťovníctva, na ktorej sa podieľajú všetky podniky relevantného poistného trhu, možno považovať za normálne, spĺňajúce podmienky ustanovené v článku 81 ods. 3 zmluvy.

(8) Na uplatnenie článku 81 ods. 3 zmluvy nariadením nie je potrebné definovať uvedené dohody, ktoré sú spôsobilé na uplatnenie článku 81 ods. 1. Pri individuálnom posudzovaní dohôd podľa článku 81 ods. 1 treba vziať do úvahy viaceré faktory, a najmä trhovú štruktúru relevantného trhu.

(9) Výhoda blokového vyňatia by sa mala obmedziť len na dohody, pri ktorých možno s dostatočnou istotou predpokladať, že splnia podmienky článku 81 ods. 3 zmluvy.

(10) Spolupráca medzi poisťovacími podnikmi alebo v združeniach podnikov pri výpočte priemerných nákladov na krytie určitého rizika v minulosti, alebo životného poistenia, tabuliek úmrtnosti alebo chorobnosti, nehodovosti alebo úrazovosti umožňuje zlepšiť znalosť rizík a jednotlivým spoločnostiam uľahčuje odhadovanie rizík. Toto môže, na druhej strane, uľahčiť vstup na trh, a tým prospieť spotrebiteľom. To isté platí i o spoločných štúdiách pravdepodobného vplyvu vonkajších okolností, ktoré môžu ovplyvniť frekvenciu alebo mieru nárokov na poistené plnenie, alebo výnos z rôznych druhov investícií. Je však potrebné zabezpečiť, aby taká spolupráca bola vyňatá len v takom rozsahu, v akom je potrebná na dosiahnutie týchto cieľov. Preto je vhodné stanoviť, aby dohody o komerčnom poistnom neboli vyňaté; v skutočnosti môže byť komerčné poistné nižšie ako výsledné sumy uvedené vo výsledkoch príslušných výpočtových tabuliek alebo štúdií, pretože poisťovatelia môžu na zníženie svojho poistného využiť príjmy zo svojich investícií. Okrem toho by uvedené výpočty, tabuľky alebo štúdie mali byť nezáväzné a mali by slúžiť len na orientáciu.

([1]) PE A5-0104/00.

▼B

(11) Navyše, čím širšie boli v minulosti kategórie, do ktorých boli zoskupené štatistické údaje o nákladoch krytia určitého rizika, tým menej voľnosti mali poisťovacie podniky, aby počítali poistné na užšom základe. Preto je vhodné vyňať spoločné výpočty minulých nákladov rizík pod podmienkou, že sa dostupné štatistické údaje budú poskytovať s primeranou poistno-matematickou podrobnosťou a rozdielnosťou.

(12) Navyše, pretože prístup k takým výpočtom, tabuľkám a štúdiám potrebujú tak poisťovacie podniky, ktoré na dotknutom geografickom trhu alebo trhu výrobkov pôsobia, ako aj tie, ktoré o vstupe na uvedený trh uvažujú, musí sa poskytnúť takýmto poisťovacím podnikom prístup k takým výpočtom, tabuľkám a štúdiám za primeraných a nediskriminačných podmienok v porovnaní s poisťovacími podnikmi, ktoré na uvedenom trhu už prítomné sú. Súčasťou takých podmienok by napríklad mohol byť záväzok poisťovacieho podniku dosiaľ neprítomného na trhu, ktorý bude poskytovať štatistické informácie o poistných nárokoch, až raz vstúpi na trh. Môže ním byť aj členstvo v združení poisťovateľov zodpovedných za vypracovanie výpočtov, pokiaľ je samotné také členstvo dostupné za primeraných a nediskriminačných podmienok aj pre poisťovacie podniky, ktoré na dotknutom trhu ešte nepôsobia. Poplatok za prístup k takým výpočtom alebo súvisiacim štúdiám, účtovaný poisťovacím podnikom, ktoré k nim neprispeli, by však nebolo možné považovať za primeraný na tento účel, ak by bol taký vysoký, že by vytváral bariéru vstupu na trh.

(13) Spoľahlivosť spoločných výpočtov, tabuliek a štúdií sa zvyšuje s množstvom štatistických údajov, na ktorých sú založené. Poisťovatelia s vysokými podielmi na trhu môžu interne vytvárať dostatok štatistických údajov na spoľahlivé výpočty, ale poisťovatelia s malým podielom toho nebudú schopní a novovstupujúci ešte menej. Zapracovanie informácií od všetkých poisťovateľov na trhu do takých spoločných výpočtov, tabuliek a štúdií, vrátane veľkých, pomáhajúc malým poisťovateľom, podporuje súťaž a uľahčuje vstup na trh. Vzhľadom na túto osobitosť sektora poisťovníctva nie je vhodné žiadne vyňatie takých spoločných výpočtov a spoločných štúdií podmieniť prahmi podielu na trhu.

(14) Štandardné všeobecné poistné podmienky alebo štandardné individuálne ustanovenia a štandardné modely ilustrujúce výnosy zo životného poistenia môžu priniesť výhody. Poisťovateľom môžu napríklad priniesť racionalizačné zisky; malým alebo neskúseným poisťovateľom môžu uľahčiť vstup na trh; môžu poisťovateľom pomôcť splniť zákonné povinnosti; a spotrebiteľské organizácie ich môžu využiť ako meradlo na porovnávanie poistných podmienok ponúkaných rôznymi poisťovateľmi.

(15) Štandardné všeobecné poistné podmienky však nesmú viesť k štandardizácii produktov ani k vytvoreniu významnej nevyváženosti medzi zmluvnými právami a povinnosťami. Výnimka by sa podľa toho mala vzťahovať na štandardné všeobecné poistné podmienky len pod podmienkou, že nebudú záväzné, a s výslovným uvedením, že zúčastnené podniky môžu svojim klientom voľne ponúkať odlišné všeobecné poistné podmienky. Štandardné všeobecné poistné podmienky nesmú obsahovať žiadne systematické vylúčenie určitých druhov rizika bez výslovného upozornenia na možnosť ich zahrnutia do krytia dohodou a nesmú viazať poistenca v zmluvnom vzťahu neprimerane dlho ani prekračovať pôvodný účel poistnej zmluvy. To platí bez ohľadu na povinné zahrnutie niektorých rizík do niektorých poistných zmlúv na základe práva spoločenstva alebo národného práva.

(16) Ďalej je nevyhnutné stanoviť, že všeobecné štandardné poistné podmienky musia byť vo všeobecnosti dostupné každému, kto

▼B

o to prejaví záujem, a najmä poistencovi, aby sa zabezpečila skutočná transparentnosť, a teda prospech spotrebiteľa.

(17) Zaradenie rizík, ktorým súčasne nie je vystavený významný počet poistencov, do poistnej zmluvy môže brániť inovácii, pretože združovanie vzájomne nesúvisiacich rizík môže byť pre poisťovateľov zábranou, aby na ich krytie ponúkali samostatné a osobitné poistenie. Na ustanovenie, ktoré ukladá také rozsiahle krytie, by sa preto bloková výnimka vzťahovať nemala. Keď sú poisťovatelia zo zákona povinní zahrnúť do poistných zmlúv poistenie rizík, ktorým nie je súčasne vystavený významný počet poistencov, potom zaradenie štandardného ustanovenia zohľadňujúceho takú zákonnú požiadavku do nezáväznej vzorovej zmluvy nie je obmedzením súťaže a ustanovenie článku 81 ods. 1 zmluvy sa naň nevzťahuje.

(18) Spolupoisťovacie alebo spoluzaisťovacie združenia (často nazývané *„pools“*) môžu dovoliť poisťovateľom alebo zaisťovateľom poskytovať poistenie alebo zaistenie rizík, na ktoré by pravdepodobne mohli ponúkať len nedostatočné krytie, ak by chýbalo združenie. Môžu tiež pomôcť poisťovacím a zaisťovacím podnikom získať skúsenosť s rizikami, ktoré dobre nepoznajú. Takéto združenia však môžu znamenať obmedzenia súťaže, napríklad štandardizáciou zmluvných poistných podmienok alebo dokonca výšky krytia alebo poistného. Je preto vhodné stanoviť, za akých okolností môžu byť také združenia vyňaté.

(19) Pri skutočne nových rizikách nemožno vopred poznať upisovaciu kapacitu potrebnú na krytie rizika, ani či by mohli spoločne existovať dve, alebo viac takých združení na účely poskytovania tohto druhu poistenia. Dohodu o združení, ktorá je uzavretá na spolupoistenie alebo spoluzaistenie výhradne takýchto nových rizík (nie kombinácie nových i jestvujúcich rizík), preto možno na obmedzený čas vyňať. Tri roky by mali byť primeranou lehotou na zhromaždenie dostatočných historických informácií o nárokoch na poistné plnenie, aby bolo možné posúdiť, či jedno poisťovacie združenie musí stačiť. Toto nariadenie preto udelí na obdobie prvých troch rokov svojej existencie výnimku každému združeniu, ktoré je novo vytvorené, aby pokrylo nové riziko.

(20) Definícia „nových rizík“ vysvetľuje, že definícia zahŕňa len riziká, ktoré predtým nejestvovali, a tak vylučuje napríklad riziká, ktoré dosiaľ jestvovali, ale nepoisťovali sa. Okrem toho riziko, ktorého povaha sa významne mení (napríklad značný nárast teroristických činov), je mimo rámca definície, pretože samo riziko nie je v tomto prípade nové. Nové riziko si svojou povahou vyžaduje úplne nový poistný produkt a nemožno ho pokryť doplnením alebo úpravami jestvujúceho poistného produktu.

(21) Pre riziká, ktoré nie sú nové, sa uznáva, že spolupoisťovacím a spoluzaisťovacím združeniam, ktoré znamenajú obmedzenie súťaže, by za presne vymedzených okolností bolo možné odôvodnene poskytnúť výnimku podľa článku 81 ods. 3 zmluvy, a to aj vtedy, ak by ich mohli nahradiť dve alebo viacero konkurujúcich poisťovní. Mohli by napríklad umožniť svojim členom získať potrebné skúsenosti v dotknutom sektore poisťovníctva, mohli by umožniť úsporu nákladov alebo zníženie poistného spoločným zaistením za výhodných podmienok. Žiadna výnimka však pre také združenia nie je odôvodnená, ak má dotknuté združenie významné postavenie na trhu, pretože v takej situácii obmedzenie súťaže spôsobené existenciou združenia obvykle prevažuje všetky ostatné možné výhody.

(22) Toto nariadenie preto udeľuje výnimku každému takému spolupoisťovaciemu alebo spoluzaisťovaciemu združeniu, ktoré existuje viac ako tri roky alebo ktoré nebolo vytvorené, aby krylo nové riziko pod podmienkou, že poistné produkty upísané

▼B

v združení jeho členmi neprevyšujú tieto prahové hodnoty: 25 % relevantného trhu v prípade spoluzaisťovacích združení a 20 % v prípade spolupoisťovacích združení. Prahová hodnota pre spolupoisťovacie združenia je nižšia, pretože spolupoisťovacie skupiny môžu znamenať jednotné poisťovacie podmienky a komerčné poistné. Tieto výnimky však platia, len ak dotknuté združenie spĺňa ďalej uvedené podmienky ustanovené týmto nariadením, ktorých cieľom je minimalizovať obmedzenia súťaže medzi členmi združenia.

(23) Združenia, ktoré spadajú mimo rámca tohto nariadenia, sa môžu uchádzať o individuálne vyňatie v závislosti od vnútorných podmienok samotného združenia a osobitných podmienok dotknutého trhu. Vzhľadom na to, že mnohé poistné trhy sa neustále rozvíjajú, na určenie, či sú splnené podmienky článku 81 ods. 3 zmluvy, by v takých prípadoch bola potrebná individuálna analýza.

(24) Prijatie technických špecifikácií, pravidiel a vnútorných predpisov týkajúcich sa zabezpečovacích zariadení a postupov hodnotenia zhody zabezpečovacích zariadení združenia alebo združení poisťovacích alebo zaisťovacích podnikov s uvedenými technickými špecifikáciami, pravidlami a vnútornými predpismi môže byť pre poisťovateľov a zaisťovateľov užitočné ako meradlo pri posudzovaní rozsahu rizika, ktoré sa od nich v danom prípade požaduje kryť a ktoré závisí od kvality zabezpečovacieho zriadenia, jeho inštalácie a údržby. Keď však už na úrovni spoločenstva sú technické špecifikácie, systémy klasifikácie, pravidlá, postupy alebo vnútorné predpisy, ktoré sú zosúladené s legislatívou spoločenstva týkajúcou sa voľného pohybu tovaru, nie je vhodné nariadením vynímať žiadne dohody medzi poisťovateľmi o tom istom predmete, pretože cieľom takého zosúladenia na európskej úrovni je ustanovenie vyčerpávajúcich a primeraných úrovní bezpečnosti zabezpečovacích zariadení, ktoré platia jednotne v celom spoločenstve. Každá dohoda poisťovateľov o odlišných požiadavkách na zabezpečovacie zariadenia by mohla zabrániť dosiahnutiu uvedeného cieľa.

(25) Pokiaľ v súvislosti s montážou a údržbou zabezpečovacích zariadení nejestvuje zosúladenie predpisov na úrovni spoločenstva, možno nariadením vyňať dohody ustanovujúce technické špecifikácie alebo postupy schvaľovania, ktoré sa využívajú v jednom alebo viacerých členských štátoch, medzi poisťovateľmi; vyňatie by však malo podliehať určitým podmienkam, najmä však každý poisťovací podnik musí mať možnosť vo svojich zmluvných podmienkach poistenia akceptovať zabezpečovacie zariadenie alebo podnik uskutočňujúci montáž alebo údržbu, ktoré neboli schválené podľa spoločných pravidiel.

(26) Ak jednotlivé dohody vyňaté týmto nariadením aj tak majú účinky, ktoré sú nezlučiteľné s článkom 81 ods. 3 zmluvy podľa výkladu administratívneho postupu Komisie a precedenčného práva Súdneho dvora, Komisia môže výhodu blokového vyňatia zrušiť. K tomu môže dôjsť najmä vtedy, keď sa štúdie o vplyve budúceho vývoja zakladajú na neopodstatnených hypotézach alebo keď odporučené štandardné všeobecné poistné podmienky obsahujú ustanovenia, ktoré, na ujmu poistenca, vytvárajú významnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy, alebo keď sa združenia využívajú alebo riadia tak, aby jednému alebo viacerým zúčastneným podnikom umožňovali nadobudnúť alebo posilniť rozhodujúci vplyv na relevantnom trhu, alebo ak si tieto združenia rozdelia trh.

(27) Na uľahčenie uzatvárania dohôd, z ktorých niektoré sa môžu týkať významných investičných rozhodnutí, by sa lehota platnosti tohto nariadenia mala stanoviť na sedem rokov.

▼B

(28) Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie článku 82 zmluvy.

(29) Podľa zásady nadradenosti legislatívy spoločenstva by sa žiadne opatrenie podľa národnej legislatívy o hospodárskej súťaži nemalo uskutočniť na ujmu jednotného uplatňovania predpisov o hospodárskej súťaži na spoločnom trhu spoločenstva ani plnej účinnosti všetkých opatrení prijatých zavedením uvedených predpisov, vrátane tohto nariadenia,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

VYŇATIE A DEFINÍCIE

Článok 1

Vyňatie

Podľa článku 81 ods. 3 zmluvy a podľa ustanovení tohto nariadenia sa týmto ustanovuje, že článok 81 ods. 1 zmluvy sa neuplatní na dohody uzavreté medzi dvoma alebo viacerými podnikmi v sektore poisťovníctva (ďalej len „strany“) týkajúce sa:

a) spoločnej tvorby a distribúcie:

— výpočtov priemerných nákladov krytia špecifikovaného rizika v minulosti (ďalej len „výpočty“),

— tabuliek úmrtnosti a tabuliek výskytu chorobnosti, nehodovosti a invalidity (ďalej len „tabuľky“) v súvislosti s poistením obsahujúcim prvok kapitalizácie;

b) spoločného uskutočňovania štúdií o pravdepodobných účinkoch všeobecných vonkajších okolností na zainteresované podniky buď podľa početnosti, alebo rozsahu budúcich nárokov na predpokladané riziko, alebo kategóriu rizika, alebo rentabilitu rôznych druhov investícií (ďalej len „štúdie“) a distribúcie výsledkov takých štúdií;

c) spoločnej tvorby a distribúcie nezáväzných štandardných všeobecných poistných podmienok priameho poistenia (ďalej len „štandardné všeobecné poistné podmienky“);

d) spoločnej tvorby a distribúcie nezáväzných modelov, ilustrujúcich zisky realizované z poistnej zmluvy s prvkom kapitalizácie (ďalej len „modely“);

e) ustanovenia a prevádzky združení poisťovacích podnikov alebo poisťovacích podnikov a zaisťovacích podnikov na účely spoločného krytia osobitnej kategórie rizík formou spolupoistenia alebo spoluzaistenia a

f) tvorby, uznávania a distribúcie:

— technických špecifikácií, pravidiel alebo vnútorných predpisov týkajúcich sa uvedených druhov zabezpečovacích zariadení na úrovni spoločenstva, keď nejestvujú technické špecifikácie, klasifikačné sústavy, pravidlá, postupy ani vnútorné predpisy zosúladené s legislatívou spoločenstva týkajúcou sa voľného pohybu tovaru a postupov posudzovania a schvaľovania zhody zabezpečovacích zariadení s takými špecifikáciami, pravidlami alebo vnútornými predpismi,

— technických špecifikácií, pravidiel alebo vnútorných predpisov týkajúcich sa montáže a údržby zabezpečovacích zariadení a postupov posudzovania a schvaľovania zhody podnikov, ktoré montujú a udržujú zabezpečovacie zariadenia s takými špecifikáciami, pravidlami alebo vnútornými predpismi.

▼B

Článok 2

Definície

Na účely tohto nariadenia platia tieto definície:

1. „Dohoda“ je dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup.

2. „Zúčastnené podniky“ sú podniky, strany dohody a k nim prislúchajúce pridružené podniky.

3. „Pridružené podniky“ sú:

   a) podniky, v ktorých má strana dohody priamo alebo nepriamo:

      i) právo uplatňovať viac než polovicu hlasovacích práv alebo

      ii) právo menovať viac než polovicu členov dozornej rady, predstavenstva alebo orgánov, ktoré v súlade s právom zastupujú podnik, alebo

      iii) právo riadiť záležitosti podniku;

   b) podniky, ktoré majú dohody, priamo alebo nepriamo, práva alebo právomoci uvedené v písmene a);

   c) podniky, v ktorých má podnik uvedený v písmene b), priamo alebo nepriamo, práva a právomoci uvedené v písmene a);

   d) podniky, v ktorých má strana dohody spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v písmenách a), b) alebo c), alebo v ktorých majú dva alebo viac podnikov uvedených v písmenách a), b) alebo c) spoločne práva alebo právomoci uvedené v písmene a);

   e) podniky, v ktorých majú práva a právomoci uvedené v písmene a) spoločne:

      i) strany dohody alebo ich príslušné pridružené podniky podľa písmen a) až d) alebo

      ii) jedna alebo viac strán dohody, alebo jeden alebo viac ich pridružených podnikov podľa písmen a) až d) spolu s jednou alebo viacerými tretími stranami.

4. „Štandardné všeobecné poistné podmienky“ odkazujú na niektoré ustanovenia modelu alebo vzorových poistných zmlúv vypracovaných spoločne poisťovateľmi alebo orgánmi, alebo združeniami poisťovateľov.

5. „Spolupoisťovacie združenia“ sú združenia ustanovené poisťovacími podnikmi, ktoré:

   i) súhlasia s uzavretím poistenia rizika špecifikovanej kategórie v mene a na účet všetkých účastníkov;

   ii) poveria vo svojom mene a za seba uzavretím a riadením poistenia rizika špecifikovanej kategórie jeden z poisťovacích podnikov ako spoločného makléra alebo spoločný orgán ustanovený na tento účel.

6. „Spoluzaisťovacie združenia“ sú združenia ustanovené poisťovacími podnikmi, prípadne s pomocou jedného alebo viacerých zaisťovacích podnikov:

   i) na vzájomné zaistenie všetkých záväzkov týkajúcich sa rizika špecifikovanej kategórie alebo ich časti;

   ii) a pritom aj na prijatie zaistenia rizík tej istej kategórie v mene a za všetkých účastníkov.

7. „Nové riziká“ sú riziká, ktoré predtým nejestvovali a ktorých krytie si vyžaduje vyvinutie úplne nového poistného produktu, ktorý nie je rozšírením, zlepšením ani náhradou jestvujúceho poistného produktu.

▼B

8. „Zabezpečovacie zariadenia“ sú komponenty a zariadenia určené na predchádzanie stratám a ich znižovanie, a systémy vytvorené z takýchto prvkov.

9. „Komerčné poistné“ je cena, ktorá sa účtuje tomu, kto kupuje poistku.

HLAVA II

SPOLOČNÉ VÝPOČTY, TABUĽKY A ŠTÚDIE

Článok 3

Podmienky vyňatia

1. Podmienky ustanovené v článku 1 písm. a) sa uplatňujú pod podmienkou, že výpočty alebo tabuľky:

a) sú založené na súbore údajov zhromaždených počas niekoľkých rizikových rokov zvolených ako skúmané obdobie, ktoré sa v dostatočnom počte vzťahujú na zhodné alebo porovnateľné riziká na to, aby tvorili základ, ktorý možno štatisticky spracovať a ktorý (*inter alia*) poskytne údaje o:

   — počte nárokov na poistné plnenie počas uvedeného obdobia,

   — počte individuálnych rizík poistených v každom rizikovom roku zvoleného skúmaného obdobia,

   — celkových sumách vyplatených alebo splatných ohľadne nárokov vzniknutých v uvedenom období,

   — celkovú sumu kapitálu poisteného v každom rizikovom roku zvoleného skúmaného obdobia;

b) zahŕňajú čo najpodrobnejšie dostupné poistno-matematicky adekvátne štatistické údaje;

c) neobsahujú žiadne nepredvídateľné prvky, príjem odvodený z rezerv, administratívne ani komerčné náklady, ani fiškálne alebo parafiškálne príspevky a nezohľadňujú ani výnosy z investícií a budúce výnosy.

2. Vyňatie ustanovené v článku 1 písm. a) a článku 1 písm. b) sa uplatní pod podmienkou, že výpočty alebo tabuľky:

a) neidentifikujú dotknuté poisťovacie podniky ani žiadnu poistenú stranu;

b) pri zostavení a distribúcii obsahujú vyhlásenie, že nie sú záväzné;

c) sú prístupné za primeraných a nediskriminačných podmienok každému poisťovaciemu podniku, ktorý si vyžiada ich kópiu, vrátane poisťovacích podnikov, ktoré nepôsobia na geografickom trhu ani trhu výrobkov, na ktorý sa výpočty tabuľky alebo výsledky štúdií vzťahujú.

Článok 4

Dohody, na ktoré sa vyňatie nevzťahuje

Vyňatie podľa článku 1 sa neuplatní, keď sa zúčastnené podniky medzi sebou dohodnú alebo zaviažu, alebo uložia iným podnikom nepoužívať výpočty ani tabuľky, ktoré sa líšia od tabuliek vytvorených podľa článku 1 písm. a), alebo aby sa neodchýlili od výsledkov štúdií podľa článku 1 písm. b).

▼B

HLAVA III

ŠTANDARDNÉ VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY A MODELY

Článok 5

Podmienky vyňatia

1. Vyňatie ustanovené v článku 1 písm. c) sa uplatní pod podmienkou, že štandardné všeobecné poistné podmienky:

a) sú vytvorené a distribuované s výslovným vyhlásením, že sú nezáväzné a ich používanie nie je nijakým spôsobom odporučené;

b) jednoznačne uvádzajú, že zúčastnené podniky môžu svojim klientom voľne ponúkať odlišné poistné podmienky;

c) sú dostupné každej zainteresovanej osobe a poskytujú sa jednoducho na požiadanie.

2. Výnimka z ustanovení v článku 1 písm. d) sa uplatní pod podmienkou, že nezáväzné modely sa vytvárajú a distribuujú len ako usmernenie.

Článok 6

Dohody, na ktoré sa vyňatie nevzťahuje

1. Vyňatie ustanovené v článku 1 písm. c) sa neuplatní, keď štandardné všeobecné poistné podmienky:

a) obsahujú akýkoľvek údaj o výške komerčného poistného;

b) uvádzajú výšku krytia alebo jeho časti, ktorú musí hradiť sám poistenec („spoluúčasť“);

c) ukladajú komplexné poistné krytie vrátane rizík, ktorým nie je sústavne vystavený významný počet poistencov;

d) umožňujú poisťovateľovi zachovať poistenie v prípade, že zruší časť krytia, zvýši poistné bez toho, aby sa zmenilo riziko alebo rozsah krytia (bez ujmy ustanovení o indexovaní), alebo inak zmení podmienky poistnej zmluvy bez výslovného súhlasu poistenca;

e) umožňujú poisťovateľovi zmeniť podmienky poistnej zmluvy bez výslovného súhlasu poistenca;

f) ukladajú poistencovi v sektore neživotného poistenia (majetku a zodpovednosti) viac ako trojročné zmluvné obdobie;

g) ukladajú predĺženie obdobia o viac než jeden rok, keď sa platnosť poistnej zmluvy automaticky predĺži, ak sa v určenej lehote pred jej uplynutím nevypovie;

h) vyžadujú, aby poistenec súhlasil s predĺžením platnosti poistnej zmluvy, ktorej výkon bol prerušený, lebo poistené riziko zaniklo, ak je znovu vystavený riziku rovnakého charakteru;

i) vyžadujú, aby sa poistenec poistil proti rôznym rizikám u toho istého poisťovateľa;

j) vyžadujú, aby poistenec v prípade prevodu predmetu poistenia zaviazal nadobúdateľa prevziať aj poistnú zmluvu;

k) vylučujú alebo obmedzujú krytie rizika, ak poistenec používa zabezpečovacie zariadenia alebo na ich montáž a údržbu využíva podniky, ktoré neboli schválené podľa príslušných špecifikácií dohodnutých združením alebo združeniami poisťovateľov v jednom alebo niekoľkých iných členských štátoch alebo na európskej úrovni.

▼B

2. Vyňatie ustanovené v článku 1 písm. c) nezvýhodní podniky ani združenia podnikov, ktoré súhlasia alebo súhlasia so zaviazaním iných podnikov neuplatňovať iné podmienky než štandardné všeobecné poistné podmienky ustanovené podľa dohody medzi zúčastnenými podnikmi.

3. Bez ohľadu na vytváranie osobitných poistných podmienok pre určité sociálne alebo zamestnanecké kategórie obyvateľstva sa vyňatie podľa článku 1 písm. c) neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré vylučujú krytie niektorých kategórií rizika pre charakteristické znaky prisudzované poistencovi.

4. Vyňatie podľa článku 1 písm. d) sa neuplatňuje, keď bez ujmy zákonom uložených povinností nezáväzné modely zahŕňajú len špecifikované úrokové sadzby alebo obsahujú údaje o nákladoch na správu.

5. Vyňatie ustanovené v článku 1 písm. d) nezvýhodní podniky ani združenia podnikov, ktoré zosúladia alebo vzájomne dohodnú, alebo zaviažu iné podniky neuplatňovať iné modely ilustrujúce prospech z poistnej zmluvy než vytvorené podľa dohody medzi zúčastnenými podnikmi.

HLAVA IV

SPOLOČNÉ KRYTIE NIEKTORÝCH DRUHOV RIZIKA

Článok 7

Uplatňovanie vyňatia a prahových podielov na trhu

1. Pokiaľ ide o spolupoisťovacie alebo spoluzaisťovacie združenia, ktoré sa vytvoria po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia výhradne na krytie nových rizík, uplatní sa vyňatie podľa článku 1 písm. e) na obdobie troch rokov od dátumu prvého založenia takého združenia bez ohľadu na podiel združenia na trhu.

2. Pokiaľ ide o poisťovacie alebo zaisťovacie združenia, ktoré sú mimo pôsobnosti prvého odseku (pretože existujú viac ako tri roky alebo neboli založené na krytie nového rizika), vyňatie podľa článku 1 písm. e) sa uplatní počas účinnosti tohto nariadenia pod podmienkou, že poistné produkty upísané v rámci dohody zoskupenia zúčastnenými podnikmi alebo v ich mene nepredstavujú na žiadnom z dotknutých trhov:

a) viac než 20 % relevantného trhu v prípade spolupoisťovacích združení;

b) viac než 25 % relevantného trhu v prípade spoluzaisťovacích združení.

3. Na účely uplatnenia prahu trhového podielu podľa druhého odseku platia tieto pravidlá:

a) trhový podiel sa vypočíta na základe hrubého príjmu z poistného; ak údaj o hrubom príjme z poistného nie je k dispozícii, možno na určenie trhového podielu dotknutého podniku využiť odhady na základe iných spoľahlivých informácií o trhu, vrátane zabezpečeného poistného krytia alebo hodnoty poisteného rizika;

b) trhový podiel možno vypočítať na základe údajov z predchádzajúceho kalendárneho roka;

c) podiel, ktorý mali na trhu podniky podľa článku 2 ods. 3 písm. e), sa rovnomerne rozdelí na každý podnik s právami alebo kompetenciami uvedenými v článku 2 ods. 3 písm. a).

4. Ak trhový podiel podľa písm. a) druhého odseku pôvodne neprevyšoval 20 %, ale nadväzne sa zvýšil, neprevyšujúc 22 %, vyňatie

▼B

podľa článku 1 písm. e) sa uplatní aj počas nasledujúcich dvoch kalendárnych rokov po roku, keď bol 20 % prah prekročený po prvý raz.

5. Ak trhový podiel podľa písm. a) druhého odseku pôvodne neprevyšoval 20 %, ale nadväzne sa zvýšil nad 22 %, vyňatie podľa článku 1 písm. e) sa uplatní aj počas nasledujúceho kalendárneho roka po roku, keď bol 22 % prah prekročený po prvý raz.

6. Zvýhodnenie podľa odsekov 4 a 5 sa nesmie kombinovať tak, aby presiahlo obdobie dvoch kalendárnych rokov.

7. Ak trhový podiel podľa písm. b) druhého odseku pôvodne neprevyšoval 25 %, ale nadväzne sa zvýšil, neprevyšujúc 27 %, vyňatie podľa článku 1 písm. e) sa uplatní aj počas nasledujúcich dvoch kalendárnych rokov po roku, keď bol 25 % prah prekročený po prvý raz.

8. Ak trhový podiel podľa písm. b) druhého odseku pôvodne neprevyšoval 25 %, ale nadväzne sa zvýšil nad 27 %, vyňatie podľa článku 1 písm. e) sa uplatní aj počas nasledujúceho kalendárneho roka po roku, keď bol 27 % prah prekročený po prvý raz.

9. Zvýhodnenie podľa odsekov 7 a 8 sa nesmie kombinovať tak, aby presiahlo obdobie dvoch kalendárnych rokov.

Článok 8

Podmienky vyňatia

Vyňatie podľa článku 1 písm. e) sa uplatní pod podmienkou, že:

a) každý zúčastnený podnik má právo vystúpiť zo združenia bez akýchkoľvek sankcií výpoveďou s výpovednou lehotou nie dlhšou ako jeden rok;

b) stanovy združenia nezaväzujú žiadneho člena združenia poisťovať alebo zaisťovať prostredníctvom združenia celkom alebo sčasti žiadny druh rizika, ktorý združenie pokrýva;

c) stanovy združenia neobmedzujú činnosť združenia ani jeho členov v poisťovaní alebo zaisťovaní rizík lokalizovaných v ktorejkoľvek jednotlivej geografickej časti Európskej únie;

d) dohoda neobmedzuje kapacitu ani odbyt;

e) dohoda neprideľuje trhy ani spotrebiteľov;

f) členovia spoluzaisťovacej skupiny nedohodli komerčné poistné, ktoré účtujú pri priamom poistení, a

g) žiadny člen združenia alebo podnik, ktorý má rozhodujúci vplyv na obchodnú politiku združenia, nie je členom ani nemá rozhodujúci vplyv aj na obchodnú politiku iného združenia pôsobiaceho na tom istom relevantnom trhu.

HLAVA V

ZABEZPEČOVACIE ZARIADENIA

Článok 9

Podmienky vyňatia

Vyňatie podľa článku 1 písm. f) sa uplatní pod podmienkou, že:

a) technické špecifikácie a postupy hodnotenia zhody sú presné, technicky odôvodnené a úmerné výkonu, ktorý sa má dosiahnuť daným zabezpečovacím zariadením;

▼B

b) pravidlá hodnotenia montážnych a udržiavacích podnikov sú objektívne, vzťahujú sa na ich technickú spôsobilosť a uplatňujú sa nediskriminačným spôsobom;

c) takéto špecifikácie a pravidlá sa vytvárajú a distribuujú spolu s vyhlásením, že poisťovacie podniky môžu za akýchkoľvek vlastných podmienok poistenia voľne akceptovať aj iné zabezpečovacie zariadenia alebo montážne a udržiavacie podniky, ktoré sa nezhodujú s technickými špecifikáciami alebo pravidlami;

d) takéto špecifikácie alebo pravidlá sa poskytujú jednoducho na požiadanie ktorejkoľvek zainteresovanej osobe;

e) všetky zoznamy zabezpečovacích zariadení a montážnych a udržiavacích podnikov zhodujúcich sa so špecifikáciami obsahujú klasifikáciu na základe nadobudnutej výkonnostnej úrovne;

f) žiadateľ môže kedykoľvek požiadať o posúdenie zhody;

g) hodnotenie zhody nespôsobí žiadateľovi žiadne výdavky, ktoré sú neúmerné nákladom schvaľovacieho konania;

h) zariadenia, montážne podniky a podniky údržby, ktoré spĺňajú kritériá posudzovania, sa na tento účel osvedčujú nediskriminačným spôsobom v lehote šiestich mesiacov od dátumu žiadosti okrem prípadov, keď technické príčiny odôvodňujú dlhšiu lehotu;

i) skutočnosť zhody alebo schválenia sa osvedčuje písomne;

j) dôvody zamietnutia žiadosti o vydanie osvedčenia zhody sa dajú písomne s pripojením duplikátu kópie záznamov skúšok a kontrol, ktoré boli vykonané;

k) dôvody odmietnutia vziať do úvahy žiadosť o posúdenie sa poskytujú písomne a

l) akreditované orgány uplatňujú špecifikácie a pravidlá podľa radu technických noriem EN 45 000 a EN ISO/IEC 17025.

HLAVA VI

OSTATNÉ USTANOVENIA

Článok 10

Zrušenie

Komisia môže zrušiť výhodu tohto nariadenia podľa článku 7 nariadenia Rady (EHS) č. 1534/91, keď buď z vlastnej iniciatívy, alebo na výzvu členského štátu alebo fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá preukáže oprávnený záujem v jednotlivom prípade, zistí, že dohoda, na ktorú sa vzťahuje vyňatie podľa článku 1, má aj tak účinky, ktoré sú nezlučiteľné s podmienkami ustanovenými v článku 81 ods. 3 zmluvy, a najmä keď:

a) štúdie, na ktoré sa vzťahuje vyňatie podľa článku 1 písm. b), sú založené na neopodstatnených hypotézach;

b) štandardné všeobecné poistné podmienky, na ktoré sa vzťahuje vyňatie podľa článku 1 písm. c), obsahujú ustanovenia, ktoré na ujmu poistenca vytvárajú významnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy;

c) v súvislosti so spoločným krytím niektorých druhov rizík, na ktoré sa vzťahuje vyňatie podľa článku 1 písm. e), nastane v dôsledku založenia alebo prevádzky združenia rozdelenie trhov dotknutých poistných produktov alebo susedných produktov, spôsobené podmienkami povolenia, definíciou pokrývaných rizík, retrocesnými dohodami alebo inak.

▼B

Článok 11

Prechodné obdobie

Zákaz ustanovený v článku 81 ods. 1 zmluvy sa neuplatňuje v období od 1. apríla 2003 do 31. apríla 2004, pokiaľ ide o dohody právoplatné od 31. marca 2003, ktoré nespĺňajú podmienky vyňatia podľa tohto nariadenia, ale spĺňajú podmienky vyňatia podľa nariadenia (EHS) č. 3932/92.

▼M1

Článok 11a

Zákaz v článku 81 odsek 1 zmluvy sa nebude týkať dohôd, ktoré existovali v deň vstupu Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska, a na ktoré sa, z dôvodu vstupu, vzťahuje článok 81 odsek 1 v prípade, že sa v období šiestich mesiacov od dátumu vstupu zmenia tak, že budú spĺňať podmienky stanovené v tomto nariadení.

▼B

Článok 12

Platnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. apríla 2003. Jeho platnosť sa skončí 31. marca 2010.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.